

Imunologické prehľadý v SR 2018 - VHA, VHB a VHC

Avdičová M.^{1,2}, Kerlik J.¹ Krištúfková Z.³, Mikas J.,⁴ Mečochová A.⁴

¹ Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica

² Fakulta zdravotníctva Banská Bystrica, Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava

³ Fakulta verejného zdravotníctva, Slovenská zdravotnícka univerzita Bratislava

⁴ Úrad verejného zdravotníctve SR

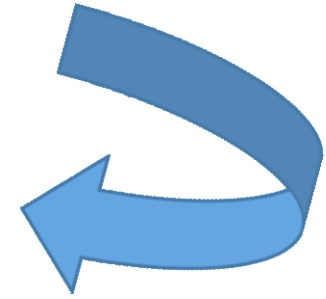
Príprava IP - prebiehala od januára 2018:

MZ SR - zriadená Pracovná skupina pre imunologické prehľady v SR

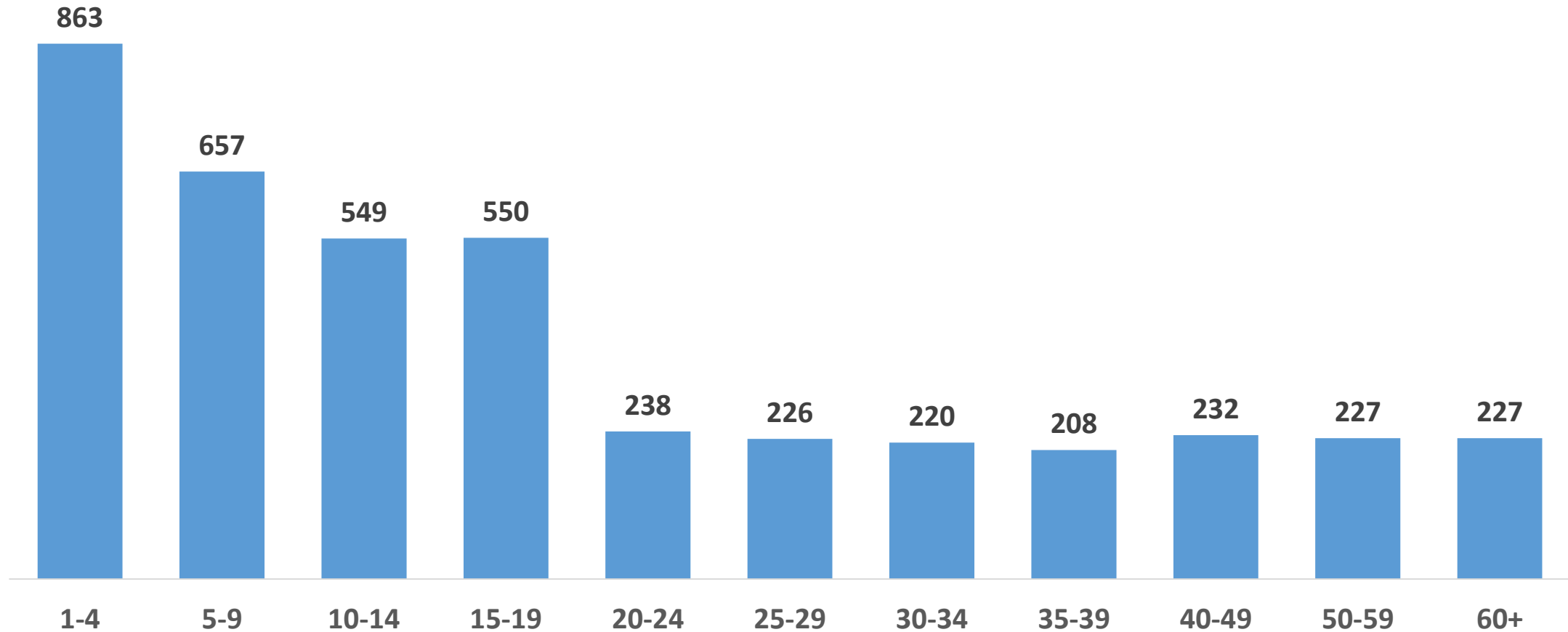
príprava Metodického usmernenia hlavného hygienika SR na realizáciu IP

finančné zabezpečenie nákladov spojených s realizáciou IP (cca 250 000 Eur)

schválenie časového harmonogramu IP 2018

Plánovaný počet odberov 4218
Počty vyšetrených sér vo vekových skupinách
n = 4 197 (MMR), 4214 (VH)

Prečo boli vybraté VHA, VHB a VHC

VHA

- očkovanie odporúčané, avšak s dôležitou indikáciou hradeného očkovania 2 ročných detí pochádzajúcich z prostredia s nízkym hygienickým štandardom od r. 2008....
- výskyt VHA viazaný na prostredie s nízkym hygienickým štandardom
- sprevádzaný šírením v majoritnej populácii aj vo vyšších vekových skupinách

VHB

- Očkovanie povinné od roku 1998, doočkovanie ročníkov 1995,96,97
- Od roku 1985 očkovanie zdravotníkov, detí HBsAg pozitívnych matiek
Očkovanie iných osôb v riziku - zdravotnom
- vyplývajúcom z povolania

VHC

Stúpajúci výskyt ochorení v mladých vekových skupinách

Materiál a metodika

- Odber 4218 vzoriek, 1-69 rokov s rovnomerným zastúpením podľa pohlavia

VHA

- Vyšetrenie vzoriek na prítomnosť anti HAV IgTotal metódou ELISA (ETI-AB-HAVK PLUS)
- Pozitívnych aj na anti HAV IgM (ETI-HA-IGMK PLUS)

VHB

- antiHBs – ELISA (MOMOLISA Anti-HBs PLUS) pozitívna vzorka 10 UI/l a viac
- anti HBc - ELISA (ETI-AB-CREKPLUS)
- HBsAg pozitivita MONOLISA HBs Ag ULTRA

VHC

- Anti HCV – ELISA - reaktívna vzorka
- Konfirmácia – Westernblot (RecomLine HCV IgG)

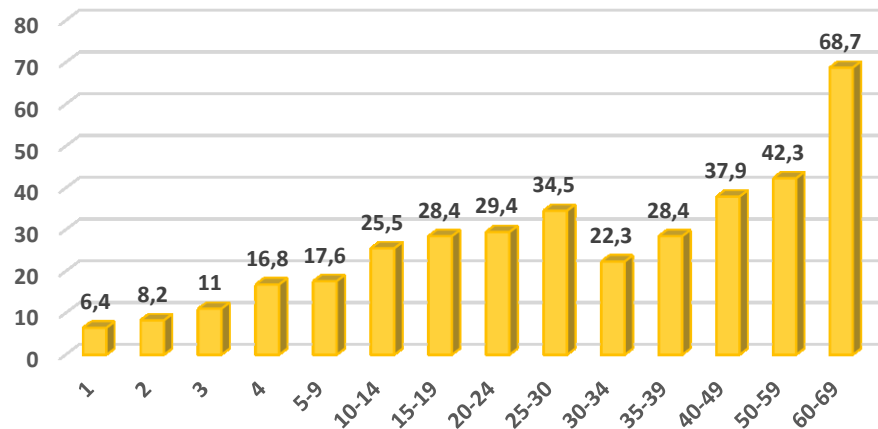
Všetky metodiky akreditované na OKM pri RÚVZ Banská Bystrica

Podrobný popis zverejnený na www.uvzsr.sk/imunologické prehľady, záverečná správa.

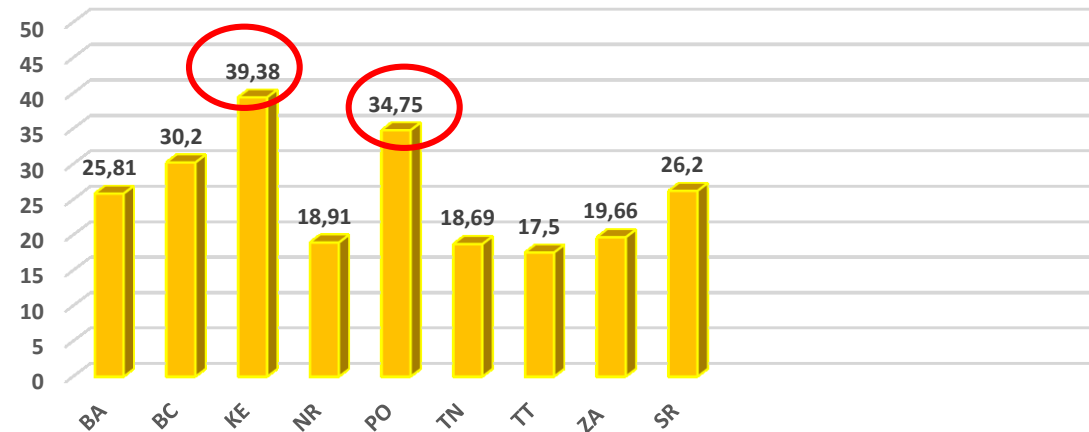
Výsledky VHA

- Vyšetrených 4215 vzoriek, pozitívnych v súbore **26,2%**

Podiel pozitívnych výsledkov proti vírusu VHA podľa veku, IP 2018

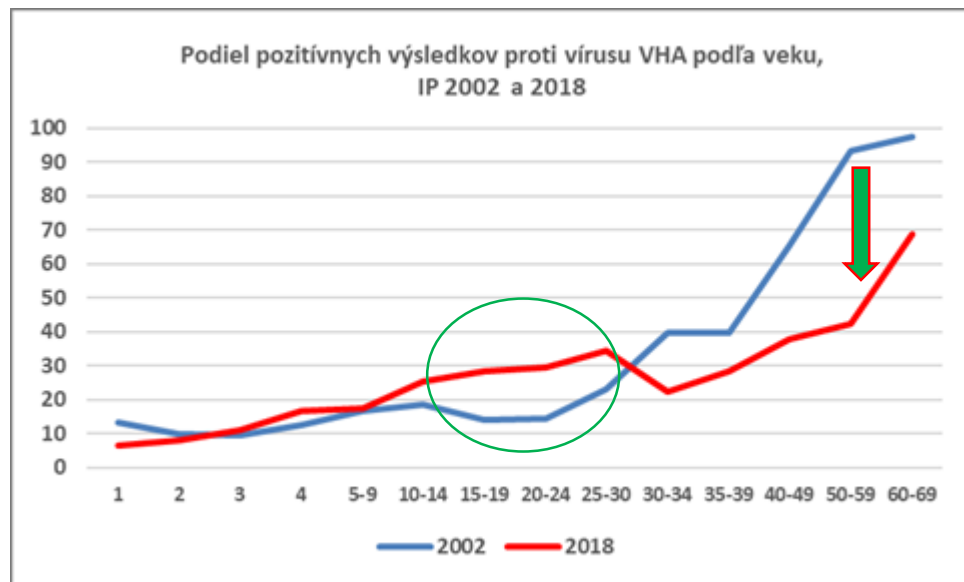

Proporcia pozitívnych proti vírusu VHA podľa krajov, IP 2018

- **Odhad premorenosti populácie (1-69 ročných) po štandardizácii predstavuje 36 %.**
- Proporcia pozitívnych s vekom stúpa od 6,4% u 1-4 ročných po 68,7% u 60-69 ročných
- Výrazné regionálne rozdiely – max. premorenosť v kraji KE – 39,4%, min. v kraji TT – 17,5%
- Podiel očkovaných osôb v súbore: 2,6 – 6,0% , priemer 3,6%
- Podiel pozitívnych u očkovaných: 90,0 – 98,1%

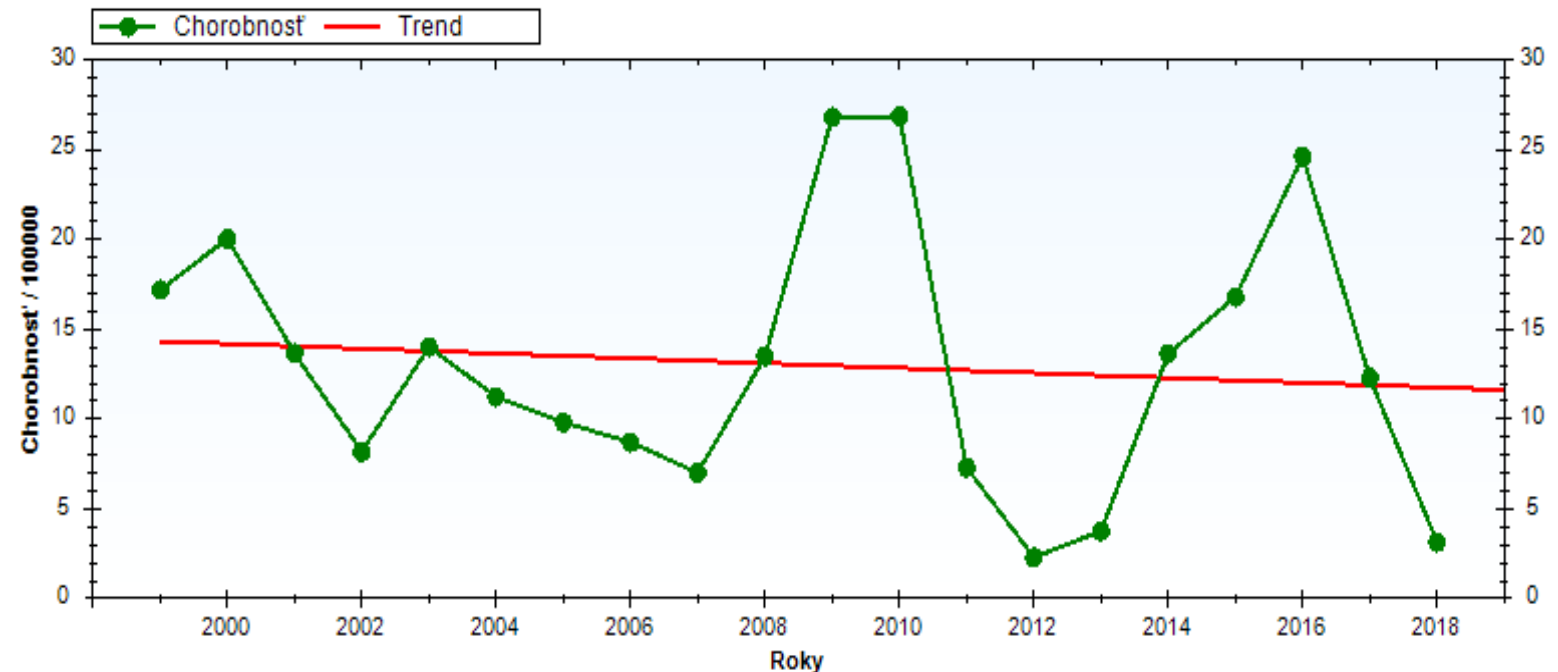
Porovnanie výsledkov IP 2002-2018

- do vyšších vekových skupín dorastá populácia s nižšou premorenosťou
- U detí a adolescentov je podiel pozitívnych v roku 2018 vyšší a to jednak očkovaním indikovaných skupín detí, očkovaním v ohniskách nákazy a premorovaním v menších epidémiách prebiehajúcich v komunitách s nižším hygienickým štandardom a následne v detských kolektívoch

- Klesajúci trend proporcie pozitívnych zodpovedá mierne klesajúcemu výskytu VHA
- Topologické rozdiely kopírujú výskyt podľa krajov, kde dominujú kraje Košický, Prešovský, Banskobystrický a Bratislavský s 4-5 ročnou cykličnosťou
- 2-ročné deti sa v rómskych osadách neočkujú systematicky, preto očkovanie nemá výrazný vplyv na chorobnosť na VHA

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A.
Trend za 20 rokov.
Rok 2018. SR.

Závery

- očkovanie proti VHA patrí v SR medzi odporúčané očkovanie
- od roku 2008 je hrazené pre deti vo veku dvoch rokov života, ktoré pochádzajú z prostredia s nízkym hygienickým štandardom
- vnímavosť k infekcii vírusom VHA je v súbore vysoká - 73,8 % resp. 63,6% v populácii SR,
- to odpovedá epidemiologickej situácii vo výskyte VHA a nízkej zaočkovanosti populácie.
- možno očakávať aj naďalej šírenie VHA celoplošne vo všetkých vekových skupinách.
- vysoká proporcia pozitívnych u očkovaných - 96,2 % potvrdzuje vysokú účinnosť používaných vakcín.

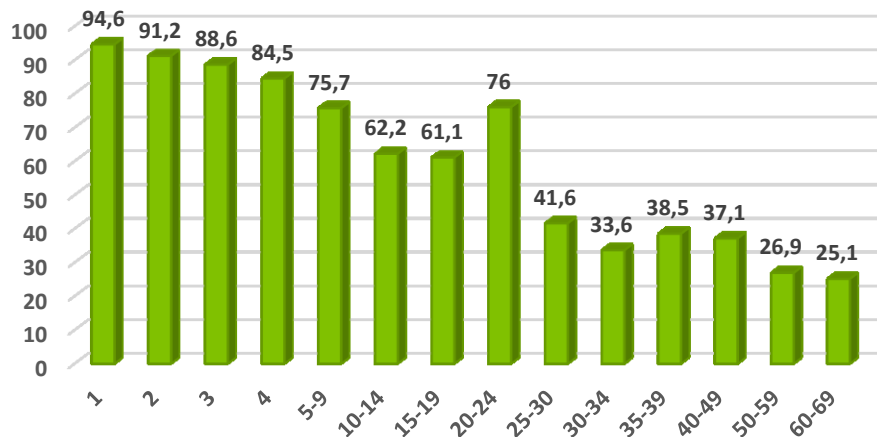
Odporúčania

- Dôslednejšie očkovať 2-ročné deti žijúce v miestach s nízkym sociálno-hygienickým štandardom
- Zvážiť rozšírenie veku na očkovanie týchto detí na 2 až 5 ročné

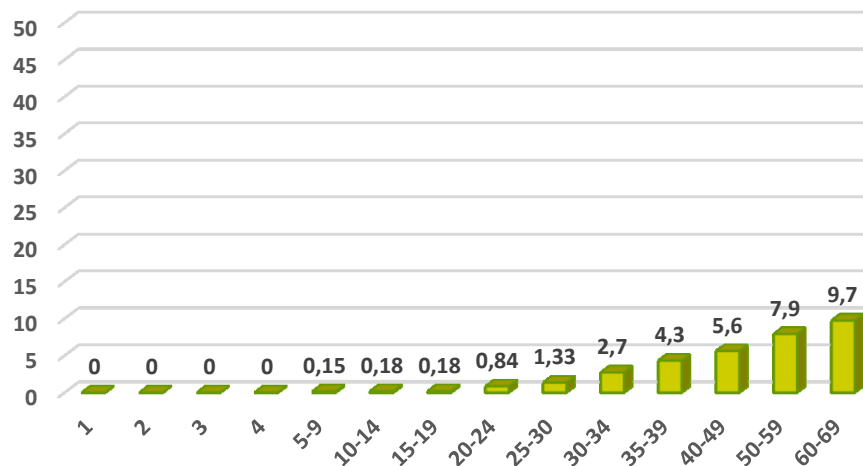
Výsledky VHB

- Vyšetrených 4214 vzoriek, anti HBs pozitívnych **61,7%**, pozitivita s vekom klesá
- **Odhad proporcie pozitívnych po štandardizácii je v tejto vekovo ohraničenej populačnej kohorte 44,2 %.**
- Pozitivita anti HBs u očkovaných zistená v 75,4%,
(94,6% u 1 ročných do 59,6% u 60-69 ročných)
- Proporcia anti HBc pozitívnych 1,87%, pozitivita s vekom stúpa
- Prevalencia HbsAg je vo vyšetrovanom súbore veľmi nízka – 0,09 %.

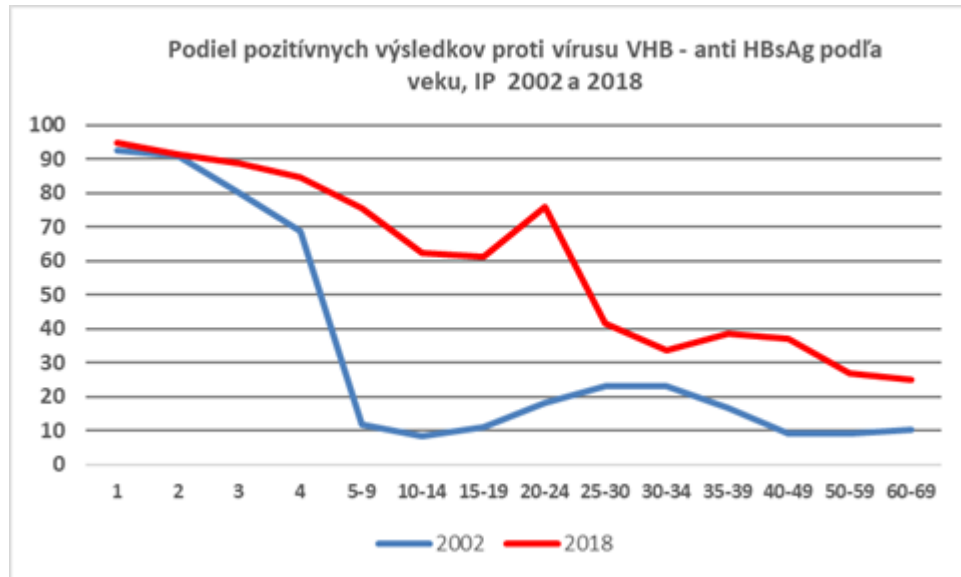
Podiel pozitívnych výsledkov proti vírusu VHB - anti HBsAg podľa veku, IP 2018

Podiel pozitívnych výsledkov proti vírusu VHB typu anti HBcAg podľa veku, IP 2018

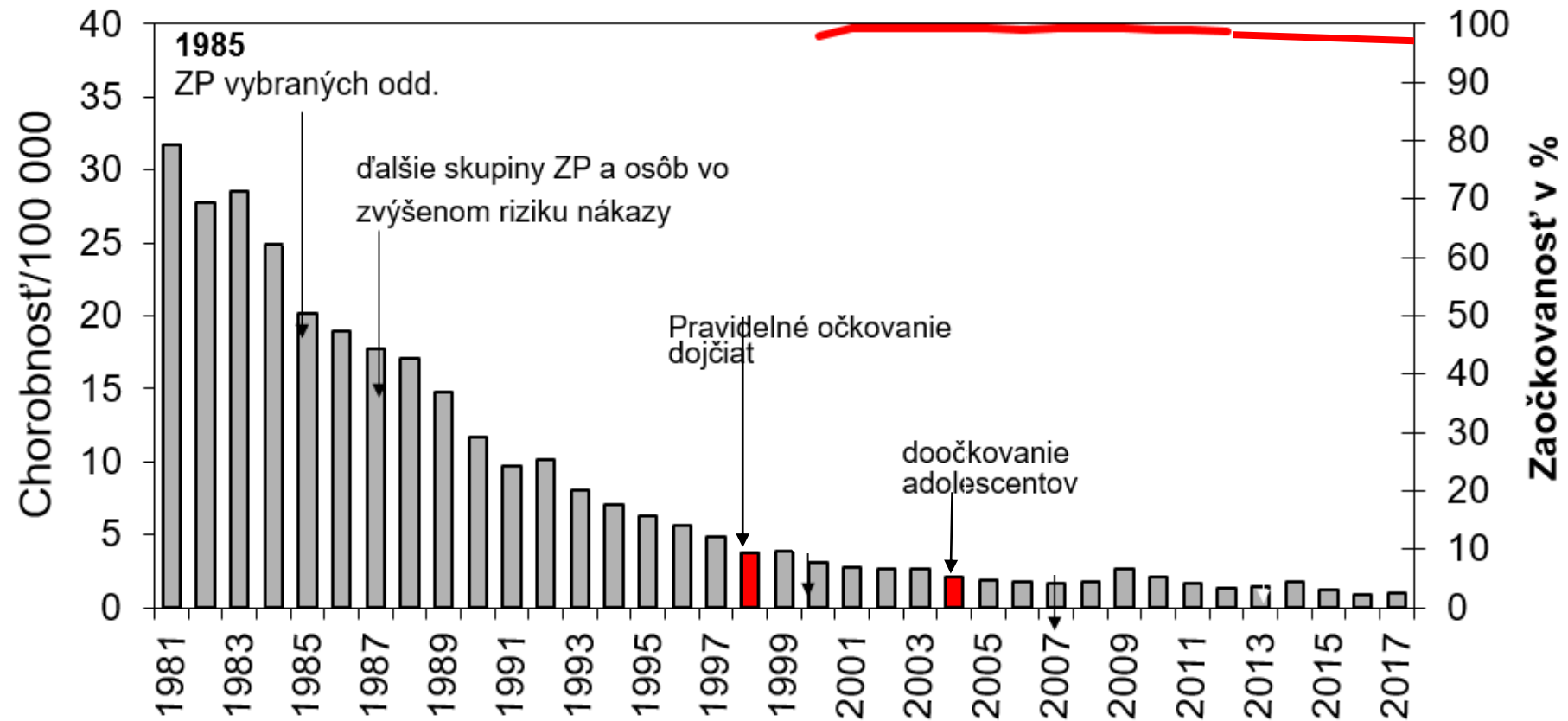

Porovnanie výsledkov IP 2002 - 2018

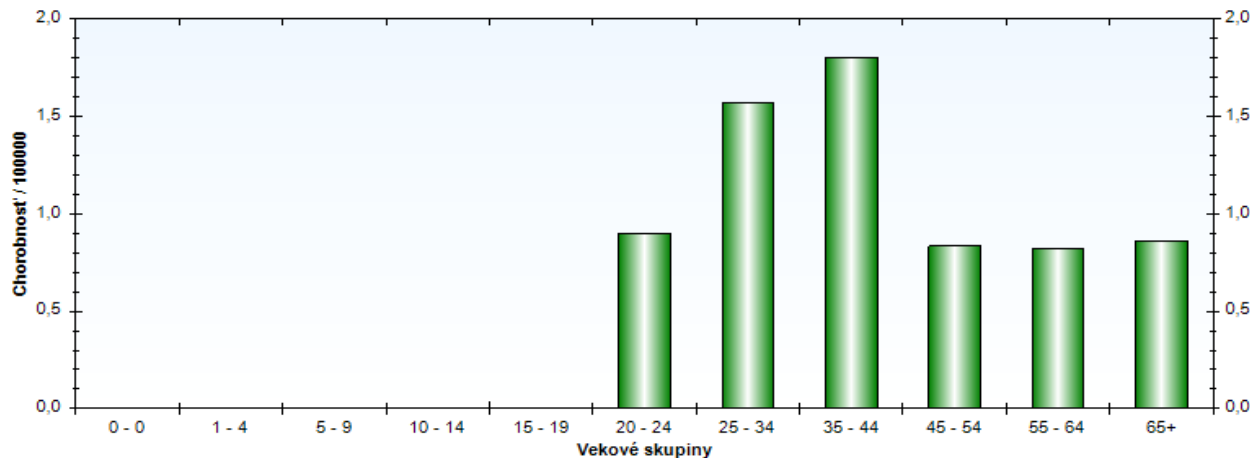

Podiel chránených osôb významne narástol v súlade so zaočkovaním 23 ročnej kohorty detí narodených v rr.1995-2018.

Trend výskytu akútnej VHB v rr. 1981 -2017

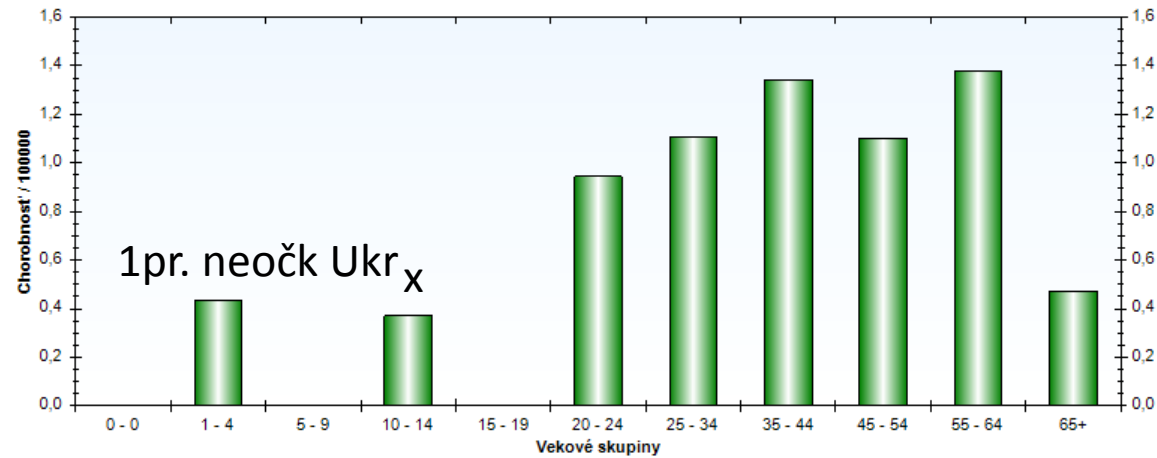

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2017, mesiac január až december. SR.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2018, mesiac január až december. SR.

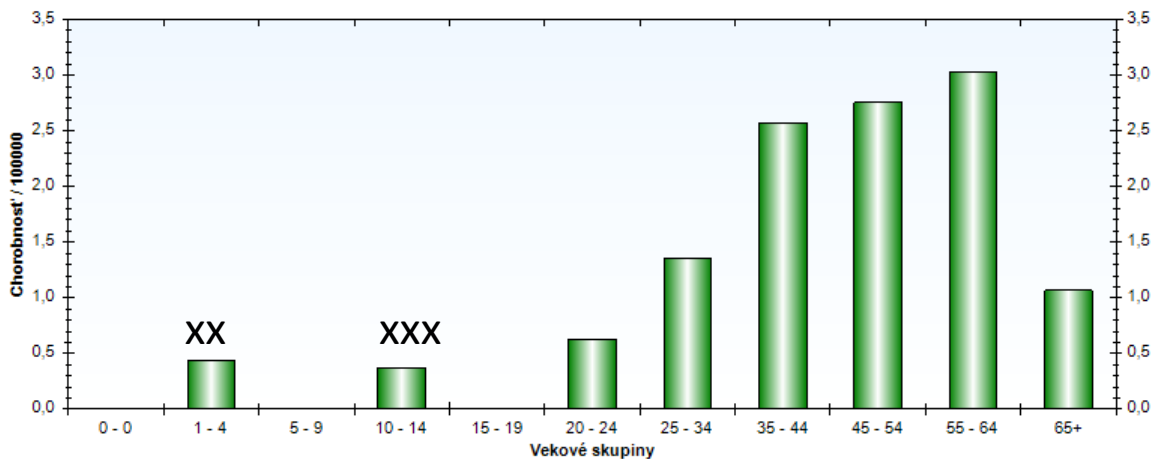
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

x-očkované pri narodení HBsAg pozit. matke

xx – dieťa HBsAg pozitívnej matky, ktorá nebola počas tehotenstva vyšetrená

xxx – dieťa HBsAg pozitívnej matky očkované pri narodení, pasívna profylaxia nevykonaná

Zvolená diagnóza 'b181'.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2018, mesiac január až december. SR.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Závery

- Prevalencia HbsAg je vo vyšetrovanom súbore veľmi nízka – 0,09 %.
- Prevalencia osôb s pozitívnymi protilátkami anti HBs v kohorte očkovaných sa pohybuje od 94,6 % u 1-ročných detí po 59,6 % u 60 – 69 ročných.
- Prevalencia pozitívnych bez ohľadu na očkovaciu anamnézu sa pohybuje od 89,9 % u 1-4 ročných po 25,1 % u 60-69 ročných a
- Prevalencia pozitívnych v celom súbore mala hodnotu 61,7 %.
- **Odhad proporcie pozitívnych po štandardizácii je v tejto vekovo ohraničenej populačnej kohorte 44,2 %.**

Odporúčania

- Udržať stav zaočkovanosti detskej populácie s dodržiavaním očkovacích schém.
- Skríning na nosičstvo HBsAg a možnú chronickú formu VHB zamerať výlučne na rizikové skupiny populácie, nakoľko celopopulačný skríning je neefektívny.
- Skvalitniť úroveň zaznamenávania údajov o očkovaní, resp. prekonaní ochorenia do zdravotnej dokumentácie pacienta.

Výsledky VHC

- Na prítomnosť protilátok proti VHC bolo vyšetrených celkom 4215 vzoriek sér.
- Zistených bolo celkovo 9 pozitívnych vzoriek, ktoré boli hodnotené ako reaktívne a boli ďalej podrobené konfirmačnému laboratórnemu vyšetreniu.
- Konfirmačným testom (Westernblot) boli potvrdené 4 pozitívne prípady. Prevalencia pozitívnych vo vyšetrovanom súbore má hodnotu 0,095 %.

Závery

- IP 2018 preukázali, že proporcia pozitívnych na VHC je v súbore nízka.
- Výsledky sérologických vyšetrení zodpovedajú súčasnému stavu a epidemiologickému charakteru chorobnosti na akútnu i chronickú VHC v rizikových skupinách

Odporúčania

- Skríning na vyhľadávanie pozitívnych prípadov je potrebné zamerať cielene na rizikovú časť populácie, celopopulačný skríning nie je efektívny.

Ďakujem za pozornosť